

A főszerkesztő előszava

A folyóirat elé

Manapság, amikor úgy tűnik, hogy szakfolyóiratokból intézményi alapokon létrehívott túlkínálat jellemzi a hazai tudományos „piacot,” külön köszöntjük folyóiratunk első füzetének érdeklődő olvasóközönségét. Tiszteljük benne a magyar jogászai elit, a gondolkodó értelmiség tagjait, akik pusztán lapunkat kézbe véve is kifejezésre juttatják, hogy egy közös gondolkodás keretében részesei kívánnak lenni napjaink útkeresési törekvéseinek.

A Pro Futuro – A jövő nemzedékek joga című folyóirat elindítása több, különböző motívumból adódott: Legyen egy fóruma a jövő iránt elkötelezett, felelősen gondolkodó jogászoknak. Legyen egyúttal fórum közös sorskérdéseink felvetésére, a jog- és államtudomány útkereséseinek, a hagyományostól eltérő, újszerű megközelítéseknek, módszereknek. Legyen testhezálló publikációs lehetősége a jog- és államtudományi kutatásokat végző, PhD-val rendelkező, vagy ahhoz közel álló fiataloknak is. Legyen saját alapítású, de tartalmában és szerzőit tekintve is nyitott periodikája a debreceni jogi karnak... Egy új folyóirat – mint az eldobott kavics, ha helyesen célzunk vele – hullámokat vet a jog- és államtudomány vizein, s ha mi, szerkesztők jól tesszük a dolgunkat, nem merül el hamar, nyomtalanul. Azt, hogy jó kavicsot választottunk-e, határozottan céloztunk-e, s kellő lendülettel indítottuk-e útjára, az olvasók és a szerzők közössége ítéli majd meg. Az irány beállításáról azonban röviden nekünk is számot kell adnunk.

A folyóirat elnevezése a *Pro Futuro*, és alcíme, *A jövő nemzedékek joga* talán sok mindent elárul erről. A közismert latin kifejezés gyakran elhangzik jogi szaknyelvi közegben (itt magyar megfelelője a jövőre nézve, jövőbeli hatállyal). Mi azonban köznyelvi jelentésére is apellálunk, amely a *jövőért*. A folyóirat profilját illetően jövőre orientált látásmódot, szemléletet, megközelítést takar, és kifejezi a jog- és államtudománynak a jövőért való felelősségét, amelynek viselésében magunk is részt vállalunk, szerény eszközeinkkel. Nem jelent szűkítést tematikai szempontból a jövő nemzedékeire való utalás sem, épp ellenkezőleg! Ugyanakkor – e szavak más irányú értelmezési lehetőségével élve – örömmel vennénk, ha majd egyszer elmondhatnánk magunkról, hogy folyóiratunkkal a tehetséges jogtudósok ifjú és középnemzedéke

számára (nem csak szerzőként, de lektorként, tanácsadóként is) kibontakozási lehetőséget biztosítottunk.

Terveink szerint egyszerre indult volna a nyomtatott formátumú, az olvasás megszokott élményét nyújtó, és az internet segítségével a gyorsaság igényét is kielégítő folyóirat. A sors azonban úgy hozta, hogy a hagyományos forma megelőzte a modernet. Az internetes megjelenés persze nem marad el, és a jelenleg zajló fejlesztések eredményeképpen egészen újszerű lehetőségeket is nyújt majd. A publikálás és az olvasás egyszeri tevékenységein túl a kézirat beküldésétől a lektoráláson, szerkesztésen át a kész változatok esetleges kiegészítéséig (pl. a nyomtatott változatban helyet nem kapó ábrákkal való illusztrálásáig) végigkísérhetjük a közlemények életútját. Bízunk benne, hogy következő számunk már így készül.

Nem maradhatnak el végül a köszönet szavai. Azokon kívül, akik szerzőként, lektorként vagy szerkesztőként közreműködtek az első lapszám életre hívásában, név szerint is meg kell említeni Horváth M. Tamás professzor urat, aki a debreceni jogi kar tudományos bizottságának elnöki minőségében elsőként karolta fel a lapalapítás ötletét. Szabadfalvi József dékán urat, aki a szervezeti és anyagi háttér biztosítása mellett szakmai elképzeléseinknek szabad teret engedett. A folyóiratról szóló eszmecsere során hasznos tapasztalatainknak hangot adó Balázs István, Bándi Gyula, Gyekiczky Tamás, Jakab András, Kiss György, Simon Attila, Szabó Béla és Várnay Ernő professzor, illetve tanár urakat. S köszönet illeti nem utolsósorban tanácsadó testületünk tagjait, akiknek a tapasztalataira, szakmai kapcsolataira ezután is számíthatunk.

Az első lapszámhoz

Főszerkesztői bevezetője minden lapszámunknak lesz, azzal a céllal, hogy az adott füzetben közzétett írásokat röviden áttekintse, a szerkesztés aktuális szempontjait megjelölje.

Az e műfajba sorolható írások gyakran számolnak be az adott füzet tematikus szervezettségéről, központi témájáról. Első lapszámunk esetében azonban nem beszélhetünk ilyesmiről. Bevallhatjuk, hogy 2011 tavaszán még jó ötletnek tűnt, pl. az alkotmányozás folyamatának a jogrendszer minden területére kiterjedő aktualitását középpontba állítani, s ahhoz szerzőket felkérni. Végül azonban amellet foglaltunk állást, hogy tematikai megkötés nélkül – persze megszabott profilunkat szem előtt tartva – fogadunk írásokat. Az eredmény minket is meglepett. Először is nagy öröm, hogy kellő számú és színvonalú tanulmány érkezett a felhívásunkra. Figyelemre méltó, hogy ezek közt egyetlen sincs, amelyik éppen az alaptörvénnyel foglalkozna. Ez a tény egyben megnyugtató, amennyiben arra enged következtetni, hogy egy új folyóiratot az olyan aktualitásoktól függetlenül is érdemes lehet elindítani, amelyeket gyakorta vehemensen, esetenként a politikai felhangoktól sem egészen mentesen szokott a szakma megvitatni. Végül pedig eloszlottak azzal kapcsolatos félelmeink, hogy folyóiratunk címe és alcíme szerzőinket egyöntetűen a környezetvédelmi kérdések vagy netán a futurológia irányába orientálják majd.

Franz Leidenmühler a külföldön szervezett szerencsejátékra vonatkozó magyar reklámtilalom európai jogi szempontú elemzését végezte el. Következtetéseinek sa-

játos értékét és egyben objektivitását adja, hogy egy korábban csatlakozott uniós tagállamból szemléli, illetve osztrák párhuzamokkal veti egybe jogintézményeinket. *Pfeffer Zsolt* az új, heteken belül hatályba lépő közbeszerzési törvény ürügyén tekintette át a hazai közbeszerzési jog útkereséseit, számos gyakorlati probléma tükrében. *Pump Judit* a települési hulladékkezelési közszolgáltatás ellátásának magyar modelljét azonosította, feltárva annak alapvetően közjogi jellegét, s abban az önkormányzatok mással – állami szerepvállalással – nem pótolható részvételét. Hiánypótló tanulmánya reményeink szerint magán- és közjogászok számára is vitaindítóul szolgál, s eredményei a küszöbönálló újraszabályozás során is hasznosulnak majd. *Csatlós Erzsébet* tanulmánya a kontinentális talapzat megállapításának összetett, s máig megoldatlan kérdésével foglalkozik, ami ugyan hazánkat közvetlenül nem érinti, de nemzetközi politikai relevanciája, időszerűsége és a szabályozás buktatóinak szemléletes bemutatása miatt nagyon is érdekes számunkra. *Putnoki Zsuzsanna* a klímavédelemmel foglalkozó nemzetközi és európai uniós dokumentumokat tekintette át, kiemelve azokból a gazdasági összefüggéseket. *Irk Ferenc* – szerkesztői elképzeléseinkkel összecsengő kiindulópontot választva – a kockázati társadalom kifejezéssel leírt jelenségkörben ragadja meg a kihívásokat, amelyekre jogrendszerünknek – in concreto, a büntetőjognak – ma választ kell találnia. Az ehhez szükséges paradigmaváltás lényegét a társadalomra veszélyesség újraértékelésében összegzi. *Balla Lajos* az emberölési ügyek büntetés kiszabási gyakorlata körében különösen a büntetési tételkeret középértéke, illetve a feltételes szabadság kizárásával kiszabott életfogytiglani szabadságvesztés tekintetében vont le érdemi következtetéseket. *Szemesi Sándor* az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt folyó eljárás új elemeként a jelentős hátrány megállapításában álló elfogadhatósági kritériumot vizsgálta. A jogintézmény hatékonyságára vonatkozó aktuális értékelését a bevezetést követő időszak joggyakorlatára is figyelemmel végezte el. *Pánovics Attila* a nemzetközi környezetjogi szakirodalom egyik friss, 2010-ben megjelent, angol nyelvű gyűjteményes kötetének ismertetésén keresztül hozza hozzánk közelebb a szakterület egészét, annak kihívásaival együtt. Végül annotációs rovatunk (Bibliográfia) a hiánypótló jelleg ambíciójával született, *tucatnyi fiatal kolléga – a debreceni jogi kar doktoranduszai, oktatói* – nagyszerű együttműködésének eredményeként. Az első füzetben az előző év (2010) hazai, jog- és államtudományi tárgyú könyveinek a feldolgozását kezdtük el, de a szakirodalom minket is meglepő gazdagsága és az ebből fakadó jelentős terjedeleme okán e munkát csak a következő számban fejezzük majd be. A jövőben pedig egy- vagy esetleg félévenként az eltelt, közbenső időszak „terméséről” adunk majd ilyen formában jelentést.

Debrecen, 2011 őszén

A szerkesztőség nevében:

Fodor László
főszerkesztő